

ingl

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2023 m. balandžio 25 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Gražinos Davidsonienės (kolegijos pirmininkė ir pranešėja), Andžej Maciejevski ir Algirdo Taminsko,

teismo posėdyje kasacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal ieškovės N. B. kasacinį skundą dėl Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. lapkričio 7 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovės N. B. ieškinį atsakovui D. J. (D. J.) dėl skolos priteisimo.

Teisėjų kolegija

nustatė:

I. Ginčo esmė

1. Kasacinėje byloje sprendžiamą dėl teisės normų, reglamentuojančių teisę reikšti savarankišką reikalavimą dėl sutuoktinio asmeninės prievolės, atsiradusios iki santuokos sudarymo, įvykdymo, kai išnagrinėta santuokos nutraukimo byla ir patvirtinta šalių sutartis dėl santuokos nutraukimo pasekmių, aiškinimo ir taikymo.
2. Ieškovė prašė teismo priteisti iš atsakovo 14 394 Eur skolos, 1115,02 Eur kompensuojamųjų palūkanų, 5 proc. dydžio metines procesines palūkanas, bylinėjimosi išlaidų atlyginimą.
3. Klaipėdos apylinkės teismo 2022 m. sausio 24 d. preliminariniu sprendimu ieškinyms patenkintas visiškai.
4. Atsakovas pateikė prieštaravimus dėl šio sprendimo. Jis neigė, kad skolinosi iš ieškovės jos reikalaujamą priteisti sumą. Ieškovė neturėjo galimybės paskolinti. Jos teismui pateikto 2013 m. liepos 2 d. skolos rašteliu atsakovas nepildė ir jo nepasirašė, nes tuo metu nebuvo Lietuvoje. 2021 m. nutraukus šalių santuoką bendru sutarimu neliko jokių santuokos nutraukimo pasekmių sutartyje neapartų skolų, kreditorių ar kitų šalių prisiimtų asmeninių įsipareigojimų. Papildomuose paaiškinimuose atsakovas nurodė, kad šalys 2013–2021 m. pirkė du BMW markės automobilius: pirmąjį – „X5“ modelio, antrąjį – „X6“ modelio, juos šalys bendru susitarimu įgijo ir valdė kaip bendrą turtą. 2019 m. šalys automobilį „BMW X5“ pardavė, prie gautų lėšų pridėjo antrajam automobiliui įsigyti trūkstamą dalį pinigų sudarydamos lizingo sutartį.
5. Ieškovė atsiliepime į atsakovo prieštaravimus prašė preliminarų sprendimą palikti nepakeistą. Ji nurodė, kad 2013 m. spalio 15 d. sudarė asmeninio vartojimo kredito sutartį, pagal kurią pasiskolino 14 479,56 Eur (49 995 Lt), šią sumą tą pačią dieną išsigrūdinė ir paskolino atsakovui, kad šis įsigytų automobilį. Sandorio sudarymą patvirtina ieškovės pateiktas skolos raštėlis, kurį atsakovas užpildė savo ranka, jį pasirašė ir perdavė ieškovei. Nors atsakovas suklydo dėl raštėlio sudarymo ir pinigų perdavimo datos, tačiau ieškovė tuo metu į tai neatkreipė dėmesio, klaidą pastebėjo tik tada, kai kreipėsi į advokatą. Faktiškai pinigai atsakovui buvo perduoti 2013 m. spalio 15 d. 2021 m. rugsėjo 2 d. nutraukiant santuoką klausimo dėl atsakovo ginčijamos skolos šalys nespėdė, nes paskolos sutartis buvo sudaryta iki santuokos sudarymo, atsakovas skolą žadėjo grąžinti. Atsakovas 14 394 Eur skolą įsipareigojo grąžinti iki 2020 m. liepos 2 d., tačiau savo prievolės tinkamai neįvykdė.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

6. Klaipėdos apylinkės teismas 2022 m. gegužės 30 d. galutiniu sprendimu paliko nepakeistą 2022 m. sausio 24 d. preliminarų sprendimą.
7. Teismas pažymėjo, kad atsakovas, bylos nagrinėjimo metu siekdamas įrodyti, jog jo parašas skolos raštyje yra suklastotas, pateiktas dokumentas – netikras, neprašė paskirti rašysenos ekspertizės, kitais leistiniais įrodymais savo teiginių nepagrindė, todėl teismas juos atmetė kaip nepagrįstus. Teismo vertinimu, skolos raštėlio, kuriame aiškiai nurodytas pinigų gavimo faktas, turinys patvirtina paskolos sutarties dalyko perdavinį gavėjui, todėl pripažintina, kad atsakovas iš ieškovės pasiskolino skolos raštyje nurodytą sumą.
8. Teismas nurodė, kad siekdamas paneigti skolos raštėlio pasirašymo aplinkybes atsakovas teigė, jog 2013 m. liepos 2 d. buvo išvykęs iš Lietuvos, tačiau ieškovė bylos nagrinėjimo metu patikslino, kad faktiškai pinigų perdavimas atsakovui įvyko 2013 m. spalio 15 d., kai atsakovas buvo Lietuvoje, datos neatitiktis, kurios ieškovė iš karto nepastebėjo, įvyko todėl, kad atsakovas savo ranka pildydamas skolos raštėlio formą suklydo (padarytas rašymo apsirinkimas). Teismo vertinimu, aplinkybė, kad skolos raštyje pinigų perdavimas nurodytas 2013 m. liepos 2 d., o realiai pinigai atsakovui buvo perduoti 2013 m. spalio 15 d., atsakovui raštu patvirtinus jų gavimą ir nenuginčius skolos raštėlio sudarymo fakto, neturi esminės reikšmės sprendžiant dėl atsakovo prievolės grąžinti ieškovei skolą. Atsakovo atstovė teismo posėdžio metu pripažino, kad ieškovės 2013 m. spalio 15 d. pagal kredito sutartį gauti pinigai buvo perduoti atsakovui ir už juos įsigytas automobilis. Šios faktinės aplinkybės abiejų šalių nurodomos vienodai.
9. Spėsdamas dėl prievolės pobūdžio (asmeninė ar bendroji), teismas pažymėjo, kad šalys santuokos nebuvo sudariusios, atsakovas automobilį „BMW X5“ pirkė sau ir jį valdė asmeninės nuosavybės teise, be to, automobilis registruotas atsakovo vardu. Atsakovas neįrodė teiginių, kad iki santuokos sudarymo kreditą ėmė ir automobilį pirkė bendrai su ieškove. Pinigai atsakovui buvo paskolinti 2013 m. spalio 15 d., santuoka sudaryta 2014 m. liepos 19 d., taigi, teismo vertinimu, nėra pagrindo pripažinti, kad ginčo automobilis buvo sutuoktinių bendroji jungtinė nuosavybė. Taip pat nėra duomenų, kad santuokos metu šis turtas būtų buvęs iš esmės pagerintas sutuoktinių bendromis lėšomis. Vien aplinkybė, kad atsakovas leido ieškovei vairuoti savo automobilį, nepaneigia paskolos fakto ar turto teisinio režimo.
10. Teismas pažymėjo, kad nors atsakovas įrodinėjo, jog prievolė pagal skolos raštelį yra pasibaigusi automobilį „BMW X5“ 2019 m. sausio 25 d. pardavus ir gautą sumą panaudojus įrašui už kitą automobilį – „BMW X6“, kuris buvo įsigytas 2019 m. vasario 6 d. už 50 000 Eur, trūkstamą sumą sumokant iš santaupų, tuo metu, kai buvo sprendžiamas šalių santuokos nutraukimo klausimas, atsakovas aplinkybių dėl jo asmeninių lėšų panaudojimo paskolai grąžinti ar kitoms asmeninėms ieškovės prievolėms dengti neįrodinėjo, klausimo dėl kompensacijos nekėlė. Nepateikta įrodymų, kad pardavus automobilį „BMW X5“ gauti pinigai buvo panaudoti automobiliui „BMW X6“ įsigyti. Santuokos metu iš atsakovo sąskaitos atlikti pavedimai skolos grąžinimo nepatvirtina, nes pavedimų paskirtyje tai nenurodyta. Santuokos metu pinigų judėjimas tarp sutuoktinių sąskaitų galimas dėl įvairių priežasčių. Be to, atsakovas, jei manė, kad prievolė įvykdė, nereikalavo, kad atitinkami įrašai būtų padaryti skolos raštyje ar skolos raštėlis jam grąžintas. Teismas nurodė, kad gana nemažos pinigų sumos grąžinimas, šio fakto neformuojant pakvitavimu ar kt. dokumentu, egzistuojant paskolos teisiniais santykiais tarp fizinį asmenų, negali būti vertinamas kaip protingo ir apdairaus asmens standarta atitinkantis elgesys, todėl negalima daryti išvados, kad atsakovas yra įvykdęs paskolos davėjai – ieškovei. Kitų įrodymų, kurie patvirtintų, kad atsakovas grąžino paskolą, byloje nėra. Taigi atsakovas neįrodė esminio paskolos sutartinių santykių pasibaigimo elemento.
11. Dėl ieškovės galimybės kitoje, ne santuokos nutraukimo, byloje reikšti savarankišką reikalavimą dėl buvusių sutuoktinių prievolių įvykdymo teismas pažymėjo, kad paskolos sutartis šalių buvo sudaryta 2013 m. spalio 15 d. (iki santuokos sudarymo). Santuoka nutraukta 2021 m. rugsėjo 2 d. 2013 m. spalio 15 d. kredito sutartis nutraukiant santuoką buvo įvykdyta, santuokos nutraukimo metu jokie klausimai, susiję su kredito sutarties vykdymu, nebuvo keliami. Teismo vertinimu, jei atsakovas manė, kad įvykdė dalį sutuoktinės asmeninės prievolės bankui, turėjo teisę reikšti tokį reikalavimą santuokos nutraukimo byloje.
12. Teismas, įvertinęs tai, kad, atsakovui neatsiskaičius su ieškove pagal skolos raštelį, ieškovė savo teises nusprendė ginti pareikšdama ieškinį atskiroje byloje, o ne reikalaujama atnaujinti procesą santuokos nutraukimo byloje, padarė išvadą, jog pagrindo atsakyti priimti ieškovės ieškinį nebuvo. Be to, santuokos nutraukimo metu klausimas dėl paskolos grąžinimo ar jos dalies kompensavimo nebuvo sprendžiamas.
13. Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, išnagrinėjusi atsakovo apeliacinį skundą, 2022 m. lapkričio 7 d. nutartimi panaikino Klaipėdos apylinkės teismo 2022 m. gegužės 30 d. galutinį sprendimą, 2022 m. sausio 24 d. preliminarų sprendimą ir ieškovės ieškinį paliko nenagrinėtą.
14. Kolegija nurodė, kad nutraukiant santuoką abiejų sutuoktinių bendru sutarimu turto padalinimo klausimai turi būti išspręžiami sutartyje dėl santuokos nutraukimo pasekmių (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – [CK](#)) 3.51 straipsnio 1 dalies 2 punktas, 3.52 straipsnio 2 dalis). Šią sutartį teismas, prieš tai patikrinęs jos sąlygų teisėtumą, patvirtina sprendimu, kuriuo nutraukia santuoką, sutarties turinys įtraukiamas į teismo sprendimą ([CK](#) 3.53 straipsnio 3 dalis). Toks teismo sprendimas yra galutinis ir įgyja

res judicata (teismo galutinai išspręstas klausimas) galia.

15. Nors byloje ieškovė įrodinėjo savo teisę reikšti buvusiam sutuoktiniui reikalavimus, kildinamus iš iki santuokos nutraukimo atsiradusių teisiųjų santykių, byloje buvo nustatyta, kad ginčo pinigų suma buvo panaudota automobiliui „BMW X5“ pirkti, šis buvo parduotas santuokos metu, gautos lėšos, kaip atsakovas teigė, buvo panaudotos kito automobilio – „BMW X6“ pirkimui finansuoti, pastarasis automobilis jau neginčijamai buvo bendras šeimos turtas ir kaip bendras turtas buvo padalytas nutraukiant santuoką. Ieškovė pripažino, kad jos iki santuokos sudarymo gauta paskola buvo grąžinta santuokos metu. Įstatyme įtvirtinta prezumpcija, kad turtas, įgytas po santuokos sudarymo, yra sutuoktinių bendroji jungtinė nuosavybė (CK 3.87, 3.88 straipsniai). Ieškovė, teigdama, kad santuokos metu paskolą bankui grąžino iš asmeninių lėšų, privalo paneigti šią prezumpciją, įrodyti, kad paskolą grąžino iš asmeninių, o ne iš bendrų sutuoktinių lėšų.
16. Kolegija konstatavo, kad ginčas pirmosios instancijos teisme kilo ne tik dėl prievolės fakto, bet ir jos pobūdžio, nuosavybės formos, atsakovui perduotos pinigų sumos ir tolesnio jos likimo (automobilio pirkimo, jo naudojimo, automobilio pardavimo lėšų panaudojimo), jos santykio su kitu šalių santuokos metu įgytu turtu. Visų šių klausimų išsprendimas yra neatsiejamai susijęs su šalių tarpusavio turto ir prievolių balansu šalių santuokos nutraukimo byloje.
17. Kolegija pažymėjo, kad šalių tarpusavio susitarimai negali būti pagrindas nutraukiant santuoką nespręsti ar ne iki galo išspręsti su sutuoktinių turto padalijimu susijusius klausimus, nes reikalavimas šiuos klausimus išspręsti yra imperatyvus.
18. Kolegija rėmėsi kasacinio teismo išaiškinimais, pagal kuriuos santuokos nutraukimo padarinių klausimai (CK 3.59, 3.118 straipsniai, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 385 straipsnio 1 dalis) turi būti sprendžiami toje pačioje byloje kaip ir santuokos nutraukimas ir tik išimtiniais atvejais galimas tokių reikalavimų sprendimas atskiroje byloje. Teismo sprendimas padalyti konkretų sutuoktinių bendrą turtą reiskia konstatavimą, kad daugiau bendro turto sutuoktiniai nebeturi, todėl jie nebegalės pareikšti naujo ieškinio dėl kito turto padalijimo kaip bendrosios jungtinės nuosavybės. Paašikėjus, kad santuokos nutraukimo byloje buvo padalytas ne visas bendras turtas, neišspręsti visi turtiniai klausimai, taip manantis buvęs sutuoktinis turi teisę įstatymu nustatyta tvarka pasinaudoti proceso atnaujinimo institutu, per CPK 368 straipsnio 2 dalyje nustatytą terminą inicijuodamas bylos dėl santuokos nutraukimo proceso atnaujinimą CPK 366 straipsnio 1 dalyje nustatytais proceso atnaujinimo pagrindais.
19. Kolegija konstatavo, kad pirmosios instancijos teismas išvadą, jog ieškovė turi alternatyvią teisę reikšti reikalavimą naujoje byloje, taigi nebuvo pagrindo atsakyti priimti ieškinį, nepagrįstai grindė Lietuvos Aukščiausiojo Teismo išaiškinimais 2019 m. balandžio 15 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. e3K-3-142-915/2019. Kasacinis teismas nurodytoje byloje sprendė ne dėl sutuoktinių tarpusavio, o dėl sutuoktinių kreditorių teisės ir tai motyvavo atitinkamomis materialiosios teisės normomis. Nagrinėjamoje byloje, esant situacijai, kai vienas iš buvusių sutuoktinių reiskia pretenzijas dėl jam kito sutuoktinio neįvykdytos prievolės, kai, sprendžiant klausimą dėl prievolės pagrįstumo, ginčas kyla ir dėl prievolės pobūdžio, nuosavybės formos, turtinių santykių, buvusių iki santuokos nutraukimo, šis klausimas turi būti nagrinėjamas santuokos nutraukimo byloje.
20. Šalių santuoka nutraukta Klaipėdos apylinkės teismo 2021 m. rugsėjo 2 d. sprendimu, taigi penkerių metų terminas prašymui dėl proceso atnaujinimo pateikti nėra pasibaigęs. Pirmosios instancijos teismas privalejo ieškinio pareiškimą atsakyti priimti (CPK 137 straipsnio 2 dalies 4 punktas), o priėmęs – ieškinį palikti nenagrinėtą (CPK 296 straipsnio 12 punktas).

III. Kasacinio skundo ir atsiliepimo į jį teisiniai argumentai

21. Kasaciniu skundu ieškovė prašo panaikinti Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. lapkričio 7 d. nutartį ir palikti galioti Klaipėdos apylinkės teismo 2022 m. gegužės 30 d. galutinį sprendimą, priteisti bylinėjimosi išlaidų atlyginimą. Kasacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:
 - 21.1. Apeliacinės instancijos teismas netinkamai aiškino proceso teisės normas, reglamentuojančias proceso atnaujinimą santuokos nutraukimo byloje, nepagrįstai nusprendė, kad ieškovė turi kreiptis dėl proceso atnaujinimo santuokos nutraukimo byloje, nes joje nebuvo išspręsti visi su santuokiniu turtu susiję klausimai. Teismas nepagrįstai suvaržė ieškovės teisę kreiptis su savarankišku reikalavimu dėl iki santuokos atsiradusios sutuoktinio asmeninės prievolės įvykdymo ir ieškinį paliko nenagrinėtą.
 - 21.2. Teismas nukrypo nuo kasacinio teismo formuojamos praktikos, pagal kurią nėra teisinio pagrindo varžyti kreditoriaus teisę kreiptis į teismą su atskiru ieškiniu ir jame apibrėžti savo reikalavimų dalyką ir pagrindą (žr. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. gruodžio 13 d. nutartį civilinėje byloje Nr. e3K-3-489-687/2018, 2019 m. balandžio 15 d. nutartį civilinėje byloje Nr. e3K-3-142-915/2019). Kasacinio teismo išaiškinimai byloje Nr. e3K-3-142-915/2019 reikšmingi šiai bylai išnagrinėti, nors bylų faktinės aplinkybės ir nesutampa.
 - 21.3. Apeliacinės instancijos teismas neteisingai nustatė nagrinėjamos bylos dalyką, nepagrįstai nelaikė ieškovės kreditorė išaiškinimų pirmiau nurodytoje kasacinėje byloje Nr. e3K-3-142-915/2019 prasme. Ieškovė pinigus atsakovui paskolino (taigi ir prievolė kilo) iki santuokos sudarymo, kai bendro gyvenimo tuo metu šalys nevedė. Ieškovė buvo atsakovo kreditorė tiek iki santuokos sudarymo, tiek santuokos nutraukimo metu. Nėra ginčo dėl turto priklausymo šalims bendrosios jungtinės nuosavybės teise, nes visas bendras sutuoktinių turtas santuokos nutraukimo metu buvo padalytas. Kadangi ieškovės reikalavimas nesujęs su buvusiu sutuoktinių bendru turtu, jis turėjo būti nagrinėjamas atskiroje byloje.
 - 21.4. Teismas, sprenddamas klausimą dėl prievolės pobūdžio, pažeidė CPK 176 straipsnio 1 dalies, 185 straipsnio nuostatas, netinkamai šalims paskirstė įrodinėjimo našta. Teismas nepagrįstai rėmėsi abstrakčiais atsakovo teiginiais, kad pirmosios instancijos teismo sprendimas keičia santuokos nutraukimo byloje išspręstus turtinius santykius. Atsakovas privalo įrodyti nesutikimo su ieškinio reikalavimais pagrindą. Teismas visiškai nevertino atsakovui, kaip paskolos gavėjui, kilusios pareigos pagal CK 6.870 straipsnio 1 dalies, 6.873 straipsnio 1 dalies nuostatas, netinkamai interpretavo šalių pateiktus įrodymus.
 - 21.5. Teismas pažeidė CPK 331 straipsnio 4 dalies nuostatas, nemotyavo, kodėl nesivadovauja pirmosios instancijos teismo ištirtais įrodymais, nustatytomis faktinėmis aplinkybėmis, o remiasi vien atsakovo teiginiais. Neįvertinęs nustatytų priešingų aplinkybių, teismas nepagrįstai konstatavo, kad ginčo pinigų suma buvo panaudota automobiliui „BMW X5“ pirkti, o šis buvo parduotas santuokos metu, gautos lėšos, kaip teigė atsakovas, buvo panaudotos kitam automobiliui – „BMW X6“ įsigyti, pastarasis automobilis neginčijamai buvo bendras turtas ir kaip bendras turtas padalytas nutraukiant santuoką. Teismas taip pat nemotyavo, kodėl nesutinka su pirmosios instancijos teismo išvada dėl ieškovės teisės reikšti savarankišką ieškinį, galinčią atskiroje byloje nagrinėti buvusių sutuoktinių ginčą dėl iki santuokos paskolintų pinigų priteisimo.
22. Atsakovas atsiliepimu į ieškovės kasacinį skundą prašo jį atmesti, skundžiamą teismo nutartį palikti nepakeistą. Atsiliepime nurodomi šie argumentai:
 - 22.1. Santuokos nutraukimo byloje šalys, pateikdamos sutartį dėl santuokos nutraukimo pasekmių, teismui paduotame prašyme nurodė, kad, be nurodyto sutartyje, visas kitas santuokoje įgytas turtas yra pasidalytas geruoju, kiekvieno sutuoktinio turimos lėšos ir iki santuokos nutraukimo gautos pajamos yra pasidalytos geruoju ir lieka asmenine kiekvieno pareiškėjo nuosavybe, pareiškėjai kitų bendrų turtinių teisių, kreditorių ir įsipareigojimų neturi, taip pat neturi asmeninių kreditorių ir įsipareigojimų, vienas iš kito išlaikymo nereikalauja. Sprendimo nutraukti santuoką įsiteisėjimo dieną buvo neginčijamai patvirtinta, kad šalys viena kitai, be nurodyto teismo sprendime (santuokos nutraukimo pasekmių sąlygose), įsipareigojimų neturi, ir šiuo klausimu tarp šalių ginčo nebuvo. Pažymėtina, kad 2020 m. kovo 4 d. prašyme teismui dėl santuokos nutraukimo šalys aptarė kitą iki santuokos ieškovės įgytą turtą, kuris, be to, yra registruotinas, su kuriuo atsakovas apskritai niekaip nesujęs. Nors šalys kelis kartus tikslino santuokos nutraukimo sutartį, tačiau neužsiminė apie tariamą paskolą, kurios terminas buvo suėjęs.
 - 22.2. Apeliacinės instancijos teismas pagrįstai konstatavo, kad pirmosios instancijos teismas negalėjo rentis kasacinio teismo išaiškinimais byloje Nr. e3K-3-142-915/2019. Reikalavimą toje byloje reikėdė ne buvęs sutuoktinis, o vieno iš buvusių sutuoktinių tėvai. Taigi byloje sprendta ne dėl sutuoktinio, o dėl kreditorių teisės reikšti reikalavimą naujoje byloje. Įstatymas reikalauja santuokos nutraukimo byloje išspręsti visus sutuoktinių turtinių teisių ir pareigų klausimus.
 - 22.3. Pirmosios instancijos teismas priėmė sprendimą, kuris keičia santuokos nutraukimo byloje išspręstus turtinius santykius. Ieškovė pripažino, kad jos iki santuokos sudarymo gauta paskola buvo grąžinta santuokos metu, kaip ji pati teigė, iš asmeninių lėšų. Pirmosios instancijos teismas neištyrė duomenų apie bankui grąžintų lėšų kilmę, nors įstatyme įtvirtinta prezumpcija, kad turtas įgytas po santuokos sudarymo yra sutuoktinių bendroji jungtinė nuosavybė (CK 3.87, 3.88 straipsniai), formaliais pagrindais pakeitė šalių santuokos nutraukimo byloje patvirtintą tarpusavio turto ir prievolių balansą. Teismas išsprendė klausimus, kurie turi būti sprendžiami santuokos nutraukimo byloje.
 - 22.4. Pagal kasacinio teismo 2018 m. gruodžio 13 d. nutartįje civilinėje byloje Nr. e3K-3-489-687/2018 pateiktus išaiškinimus tuo atveju, kai dėl išskirtinės susiklosčiusios situacijos santuokos nutraukimo byloje buvo padalytas ne visas bendras sutuoktinių turtas, (buvę) sutuoktiniai (vienas jų) turi galimybę šį (bendro turto dalybų) klausimą išspręsti santuokos nutraukimo byloje pasinaudodami proceso atnaujinimo institutu, tačiau tuo atveju, jeigu dėl naikinamojo termino, per kurį galima paduoti prašymą dėl proceso atnaujinimo, pabaigos nebėra objektyvios galimybės pasinaudoti proceso atnaujinimo institutu ir dėl to gali būti pažeista asmens teisė į teisminę gynybą ir nuosavybės neliečiamumą, (buvę) sutuoktiniai (vienas jų) turi teisę pareikšti reikalavimą, susijusį su bendru turtu, atskiroje, ne santuokos nutraukimo, byloje.

Bendrosios taisyklės išimtimi negali būti piktnaudžiaujama.

22.5. Ieškovės argumentai dėl proceso teisės normų pažeidimo neturi teisinės reikšmės, nes apeliacinės instancijos teismas nesprendė ginčo iš esmės, todėl pagrįstai įrodymus aptarė tik tiek, kiek reikėjo pagrįsti išvada dėl galimybės ginčą nagrinėti būtent santuokos nutraukimo byloje. Kita vertus, būtent pirmosios instancijos teismas netinkamai (formaliai) vertino šalių teisinius santykius, neatsižvelgė į tai, kad šalis šioje asmeniniai santykiai, kurie buvo artini, glaudūs, grįsti patikėjimu ir netrukus virė į šeiminis. Skolos raštelyje atsakovo gyvenamoji vieta nurodyta ieškovei nuosavybės teise priklausančiame bute. Tokiomis aplinkybėmis teismo motyvai apie skolos raštelio originalo buvimą pas kreditorius, įrašų atlikimą skolos raštelyje, pakvitavimus apie prievolės įvykdymą, skolos dokumento sunaikinimą nereikšmingi. Paskolos pinigai bendru sutarimu buvo panaudoti abiejų šalių (būsimos šeimos) interesais, bendriems poreikiams tenkinti. Tai, kad atsakovas neginčijo pinigų gavimo fakto ir jų panaudojimo automobiliui pirkti, nereikia pripažinti, jog pinigus pasiskolino asmeninėms reikmėms. Šalis dengė paskolą bankui iš bendrų šeimos lėšų, pardavusios automobilį „BMW X5“, gautas lėšas panaudojo kitam automobiliui pirkti. Teismas tinkamai neįvertino aplinkybės, kad ieškove apie skolą neužsinešė skrybų byloje, nors kredito sutartis santuokos nutraukimo metu buvo įvykdyta.

Teisėjų kolegija

konstatuoja:

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

Dėl galimybės, nutraukus santuoką ir teismui procesinių sprendimų patvirtinus susitarimą dėl santuokos nutraukimo padarinių, buvusiems sutuoktiniams (vienam jų) vėliau pareikšti savarankišką reikalavimą dėl buvusio sutuoktinio asmeninės prievolės vykdymo

23. Pagal [CPK 353 straipsnio](#) 1 dalį kasacinis teismas, neperžengdamas kasacinio skundo ribų, patikrina apskųstus sprendimus ir (ar) nutartis teisės taikymo aspektu. Vykdydamas kasacijos funkciją, kasacinis teismas nenustato bylos faktų – yra saistomas pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų nustatytų aplinkybių. Teismas turi teisę peržengti kasacinio skundo ribas, kai to reikalauja viešasis interesas ir neperžengus skundo ribų būtų pažeistos asmens, visuomenės ar valstybės teisės ir teisėti interesai ([CPK 353 straipsnio](#) 2 dalis). Teisėjų kolegija konstatuoja, jog nagrinėjamu atveju nėra nustatyta pagrindų peržengti kasacinių skundų ir atsiliepimų į juos ribas ([CPK 353 straipsnis](#)). Kasacinio nagrinėjimo dalykas yra kasaciniame skunde nurodyti motyvai kasacijos pagrindais dėl teisės reikšti savarankiškus reikalavimus dėl sutuoktinio asmeninės prievolės, atsiradusios iki santuokos sudarymo, atskiroje byloje. Neperžengdama šalių pateikto kasacinio skundo argumentų ribų teisėjų kolegija pasisako dėl teismų šioje byloje priimtų procesinių sprendimų teisėtumo, vadovaudamasi pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų nustatytomis faktinėmis bylos aplinkybėmis.
24. [CK 3.53 straipsnio](#) reglamentuojančio santuokos nutraukimo abiejų sutuoktinių bendru sutikimu tvarką, 3 dalyje nustatyta, kad teismas, savo sprendimu nutraukdamas santuoką, patvirtina ir sutuoktinių pateiktą sutartį dėl santuokos nutraukimo pasekmių, kurioje sutuoktiniai turi aptarti savo nepilnamečių vaikų ir vienas kito išlaikymo, nepilnamečių vaikų gyvenamosios vietos klausimus, dalyvavimo juos auklėjant ir nepilnamečių vaikų bendravimo su skyrimu gyvenančių tėvų (motina) tvarką bei kitas savo turtnes teises ir pareigas; sutarties turinys įtraukiamas į teismo sprendimą; iš esmės pasikeitus aplinkybėms (vieno buvusio sutuoktinio liga, nedarbingumas ir kt.), buvę sutuoktiniai arba vienas iš jų gali kreiptis į teismą dėl sutarties dėl santuokos nutraukimo pasekmių sąlygų pakeitimo. Nurodytas teisinis reguliavimas reiškia, kad, nutraukiant santuoką, nepriklausomai nuo santuokos nutraukimo būdo (vieno sutuoktinio prašymu, abiejų sutuoktinių bendru sutarimu, dėl vieno (abiejų) sutuoktinio (-ių) kaltės), privalo būti išspręstas bendro sutuoktinių turto padalijimo klausimas. Toks įpareigojimas leidžia apsaugoti siekiančių nutraukti santuoką sutuoktinių, jų vaikų bei kreditorių interesus.
25. Tokios pat pozicijos laikomasi ir nuosekliai šiuo klausimu formuojamoje kasacinio teismo praktikoje: visi turiniai sutuoktinių klausimai turi būti išspręsti santuokos nutraukimo byloje; santuokos nutraukimas yra vienas iš bendrosios jungtinės nuosavybės pasibaigimo pagrindų ([CK 3.100 straipsnio](#) 4 punktas), todėl, nutraukiant santuoką, be kitų privalomai sprendžiamų santuokos nutraukimo padarinių, turi būti išspręstas ir bendro turto padalijimo klausimas (žr. pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gruodžio 23 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-695-219/2015; 2018 m. kovo 26 d. nutarties civilinėje byloje Nr. 3K-3-95-403/2018 20 punktą ir jame nurodytą kasacinio teismo praktiką; 2018 m. birželio 13 d. nutarties civilinėje byloje Nr. e3K-3-223-915/2018 36 punktą; kt.).
26. [CK 3.126 straipsnio](#) 1 dalyje nustatyta, kad vieno ar abiejų sutuoktinių kreditoriai turi teisę įstoti į bylą dėl turto, kuris yra bendroji jungtinė sutuoktinių nuosavybė, padalijimo kaip tretieji asmenys, pareiškiantys savarankiškus reikalavimus. Pagal šio straipsnio 2 dalį sutuoktinis, pareiškęs ieškinį dėl turto padalijimo, privalo pareikšime dėl ieškinio nurodyti jam žinomus bendrus sutuoktinių ar vieno iš jų kreditorius ir apie bylos iškilimą jiems pranešti, nusiųsdamas jiems pareiškimo dėl ieškinio kopiją.
27. [CK 3.126 straipsnio](#) 2 dalyje nustatyta sutuoktinių pareiga informuoti kreditorius (kreditorius) apie bylos iškilimą yra imperatyvi, taikoma ir tais atvejais, kai į teismą dėl santuokos nutraukimo kreipiamasi bendru sutarimu. Sutuoktinių pareiga informuoti kreditorius apie bylos iškilimą nustatyta tam, kad sutuoktinių kreditoriai galėtų realiai įgyvendinti teisę būti įtrauktiems į turto padalijimo procesą, kadangi teismo sprendimas tokioje byloje gali turėti įtaką jų teisėms. Kasacinio teismo praktikoje pažymima, kad šio kreditorių informavimo tikslas yra sudaryti sąlygas sutuoktinio (sutuoktinių) kreditoriams įgyvendinti savo teises ir įvertinti, ar sutartis dėl santuokos nutraukimo padarinių nepažeidžia kreditorių interesų (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2022 m. vasario 2 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-5-916/2022](#), 17 punktą).
28. Kasacinio teismo praktikoje yra išaiškinta, kad sutuoktinių (vieno iš jų ar abiejų) prisiimtų prievolių tinkamas kvalifikavimas yra reikšmingas tiek sutuoktinių santykiams su kreditoriais, tiek ir tarpusavyje sutuoktinių santykiams. Kreditorius ir sutuoktinių santykiuose priklausomai nuo to, kokia prievolė atsiranda – asmeninė ar bendroji, kreditorius įgyja vieną arba du skolininkus, net ir tada, kai sandorį su kreditoriumi yra sudaręs vienas iš sutuoktinių. Sutuoktinių tarpusavyje santykiuose prievolės kvalifikavimas yra reikšmingas, pavyzdžiui, asmeninės sutuoktinių prievolės vykdant iš bendro turto ([CK 3.115 straipsnis](#)), padalijant turtą, kuris yra bendroji jungtinė sutuoktinių nuosavybė ([CK 3.118 straipsnis](#); žr. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. gegužės 20 d. Civilinių bylų skyriaus plenarinės sesijos nutarimą civilinėje byloje [Nr. 3K-P-186/2010](#)).
29. Aptartas teisinis reglamentavimas ir jį aiškinanti kasacinio teismo praktika suponuoja išvadą, kad santuokos nutraukimo byloje turi būti išspręstas dėl visų turinių teisių ir pareigų, be kita ko, ir dėl prisiimtų prievolių kreditoriams kvalifikavimo bei šių prievolių vykdymo. Nagrinėjamoje byloje ieškovei laiko save atsakovo kreditorė ir įrodinėja, kad 2013 m. spalio 15 d. sudarė asmeninio vartojimo kredito sutartį, pagal kurią iki santuokos sudarymo pasiskolino 14 479,56 Eur (49 995 Lt), šią sumą tą pačią dieną išsigrąžino ir paskolino atsakovui, kad šis įsigytų automobilį. 2021 m. rugsėjo 2 d. nutraukiant santuoką klausimo dėl atsakovo ginčijamos skolos šalys nesprendė, nes paskolos sutartis buvo sudaryta iki santuokos sudarymo, atsakovas skolą žadėjo grąžinti. Atsakovas 14 394 Eur skolą įsipareigojo grąžinti iki 2020 m. liepos 2 d., tačiau savo prievolės tinkamai neįvykdė. Byloje taip pat nustatytos teisiškai reikšmingos aplinkybės, kad ginčo suma buvo panaudota automobiliui „BMW X5“ pirkti, šis automobilis buvo parduotas santuokos metu, jį pardavus įgytas kitas automobilis, o pastarojo padalijimo klausimas išspręstas santuokos nutraukimo byloje. Byloje, be kita ko, nustatyta, kad ieškovės prievolė pagal kredito sutartį yra įvykdyta šalims gyvenant santuokoje. Kadangi kasacinis teismas yra saistomas pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų nustatytų aplinkybių, šių aplinkybių kontekste teisėjų kolegija pasisako dėl ieškovės teisių gynimo būdo.
30. Kasacinio teismo praktikoje dėl galimybės kitoje, ne santuokos nutraukimo, byloje reikšti savarankišką reikalavimą, susijusį su santuokos metu įgytu turto, yra išaiškinta, jog santuokos nutraukimo padarinių klausimai turi būti sprendžiami toje pačioje byloje kaip ir santuokos nutraukimas ir tik išimtiniais atvejais galimas tokių reikalavimų sprendimas atskiroje byloje. Tokia pozicija grindžiama nuostata, kad tik visus klausimus sprendžiant kompleksškai galima tinkamai išsiaiškinti ir nuspręsti dėl visų santuokos nutraukimo padarinių, nes šių klausimų sprendimas dažnai tarpusavyje glaudžiai susijęs (žr. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. gruodžio 13 d. nutarties civilinėje byloje [Nr. e3K-3-489-687/2018](#) 23 punktą ir jame nurodytą kasacinio teismo praktiką).
31. Sprendimas padalyti konkretų sutuoktinių bendrą turtą reiškia konstatavimą, kad daugiau bendro turto sutuoktiniai nebeturi, todėl jie nebegalės pareikšti naujo ieškinio dėl kito turto kaip bendrosios jungtinės nuosavybės padalijimo. Taigi galioja bendroji taisyklė, kad toks teismo sprendimas turto padalijimo klausimu yra galutinis ir įgyja *res judicata* galią. Tiek šalys, tiek teismas turi siekti, kad visi turiniai sutuoktinių klausimai būtų išspręsti santuokos nutraukimo byloje. Paašikėjus, jog santuokos nutraukimo byloje buvo padalytas ne visas bendras turtas, taip manantis buvęs sutuoktinis turi teisę įstatymu nustatyta tvarka pasinaudoti proceso atnaujinimo institutu inicijuodamas bylos dėl santuokos nutraukimo proceso atnaujinimą ([CPK 366 straipsnio](#) 1 dalyje nustatytais proceso atnaujinimo pagrindais, nes proceso atnaujinimo tikslas – išvengti teisių galimo neteisėto teismo sprendimo (nutarties) padarinių ir taip įvykdyti teisingumą (žr. pirmiau nurodytos nutarties civilinėje byloje Nr. e3K-3-489-687/2018 24 punktą ir jame nurodytą kasacinio teismo praktiką).
32. Minėtoje kasacinio teismo nutartyje yra pažymėta, kad tik išskirtiniais atvejais reikalavimas, susijęs su buvusiu sutuoktinių bendru turto, galėtų būti nagrinėjamas atskiroje byloje; nei teisės aktai, nei teismų praktika nenurodo tokios išskirtinės situacijos vertinimo kriterijų, todėl dėl tokios situacijos svarbos ir išskirtinumo teismas turėtų spręsti kiekvienoje byloje atskirai. Nagrinėjamoje byloje nėra ginčo dėl to, kad ieškovei žinoma apie šioje byloje ieškinio pagrindą sudarančias aplinkybes, tačiau, laikydamą save atsakovo kreditorė, santuokos nutraukimo byloje klausimo dėl atsakovo prievolės ir jos vykdymo nekėlė. Todėl nėra pagrindo teigti, jog yra susiklosčiusi išskirtinė situacija, kuri leistų spręsti dėl bendrosios taisyklės išimties taikymo, juolab kad ieškovei vis dar turi objektyvią galimybę pasinaudoti proceso atnaujinimo institutu (naikinantis terminas nepasibaigęs).
33. Ieškovei kasaciniame skunde nurodė, kad apeliacinės instancijos teismas nukrypo nuo kasacinio teismo formuojamos praktikos, pagal kurią nėra teisinio pagrindo varžyti kreditoriaus teisę kreiptis į teismą su atskiru ieškiniu ir jame apibrėžti savo reikalavimų dalyką ir pagrindą (žr. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. gruodžio 13 d. nutartį civilinėje byloje [Nr. e3K-3-489-687/2018](#), 2019 m. balandžio 15 d. nutartį civilinėje byloje [Nr. e3K-3-142-915/2019](#)). Ieškovės teigimu, kasacinio teismo išaiškinimai byloje [Nr. e3K-3-142-915/2019](#) reikšmingi šiai bylai išnagrinėti, nors būtų faktinės aplinkybės ir nesutampa.
34. Pasisakymas dėl kreditorių teisių gynimo, kai šie kreditoriai nebuvo įtraukti į santuokos nutraukimo bylą, kasacinis teismas yra išaiškinęs, kad santuokos nutraukimą reglamentuojančių teisės normų ypatumai – reikalavimas santuokos nutraukimo byloje išspręsti visus sutuoktinių turinių teisių ir pareigų klausimus, taip pat susijusius su įsipareigojimais kreditoriams, sudarantis galimybę pagal bylose surinktus duomenis nustatyti sutuoktinių turto teisinę padėtį, tinkamai padalyti jų turtą ir nustatyti kiekvieno sutuoktinio civilinės atsakomybės kreditoriams ribas, leidžia daryti išvadą, kad kreditoriai, kurių teisės pažeistos išspręstus santuokos nutraukimo teisinių pasekmių (turto ir turinių prievolių padalijimo) klausimus, jas pirmiausia turi ginti kreipdamiesi dėl proceso atnaujinimo santuokos nutraukimo byloje [CPK 366 straipsnio](#) 1 dalies 7 punkte nustatytais pagrindais ir tik nesant galimybių apginti pažeistas teises šiuo būdu reikšti ieškinį teisme kitais įstatyme nustatytais pagrindais (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. vasario 18 d. nutarties civilinėje byloje Nr. 3K-3-58-

35. Atskirais atvejais, kai byloje, kurioje sprendžiami santuokos nutraukimo ir jos teisiųjų pasekmių klausimai, kreditoriaus teisės gali būti iš esmės nepažeidžiamos, o jo reikalavimas gali būti patenkintas ir santuoką nutraukus (pvz., kreditorius kreipiasi dėl skolos priteisimo pagal solidariąją abiejų sutuoktinių prievolę arba nutraukus santuoką ir padalijus sutuoktinių turtą skolininkas (vienas iš sutuoktinių arba jie abu) turi pakankamai turto, į kurį gali būti nukreiptas išieškojimas), kreditorius, nors ir nebuvo įtrauktas į santuokos nutraukimo bylą, gali pasirinkti kitą pažeistųjų teisių gynimo būdą ir, neprašydamas atnaujinti proceso santuokos nutraukimo byloje, kreiptis į teismą su reikalavimu atskiroje byloje. Priešingu atveju, jei nutraukus santuoką ir teismui išsprendus dėl jos teisiųjų pasekmių kreditoriaus reikalavimas negali būti patenkiamas nekeičiant įsiteisėjusiu teismo sprendimu nustatyto sutuoktinių turto režimo, atsakomybės pagal turtes prievolos formas ir apimties, kreditorius privalo kreiptis į teismą dėl proceso atnaujinimo santuokos nutraukimo byloje ir tik išimtiniais atvejais gali reikšti ieškinį teisme kitais įstatyme nustatytais pagrindais (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. balandžio 15 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-142-915/2019, 21 punktą ir jame nurodyta kasacinio teismo praktiką).
36. Santuokos nutraukimo byloje poveikis į bylą neįtraukto kreditoriaus materialiosioms teisėms ir pareigoms yra tada, kai teismo procesiniu sprendimu pasisakoma dėl kreditoriaus reikalavimo teisės pobūdžio arba sutuoktinių turtas padalijamas tokiu būdu, kuris daro įtaką kreditoriaus reikalavimo patenkinimui, arba kitokiu būdu paveikiamos kreditoriaus teisės. Būtent šiame kontekste kasacinio teismo yra išaiškinta, kad kreditoriai, kurių teisės pažeistos išsprendus santuokos nutraukimo teisiųjų pasekmių klausimus (turto ir turtinių prievolių padalijimo), jas pirmiausia turi ginti kreipdamiesi dėl proceso atnaujinimo santuokos nutraukimo byloje [CPK 366 straipsnio 1 dalies 7 punkte](#) nustatytu pagrindu ir tik nesant galimybių apginti pažeistas teises šiuo būdu reikšti ieškinį teisme kitais įstatyme nustatytais pagrindais (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. vasario 18 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-58-218/2015).
37. Kai kreditorius nelaiko, kad teisme išsprendus santuokos nutraukimo teisiųjų pasekmių klausimą yra nuspręsta dėl jo teisių ar pareigų, nėra teisinio pagrindo įpareigoti kreditorių dėl jo teisių gynbos kreiptis dėl proceso atnaujinimo [CPK 366 straipsnio 7 punkto](#) pagrindu, taip pat nėra teisinio pagrindo varžyti kreditoriaus teisę kreiptis į teismą su atskiru ieškiniu ir ieškinyje apibrėžti savo reikalavimo dalyką bei jo pagrindą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. balandžio 15 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-142-915/2019, 29 punktą ir jame nurodyta kasacinio teismo praktiką).
38. Dėl ieškovės kasacinio skundo argumentų, kad nurodytoje kasacinio teismo praktikoje pateikti išaiškinimai taikytini nagrinėjamoje byloje, teisėjų kolegija pažymi, jog šioje byloje yra susiklosčiusi specifinė situacija, kai kreditorius yra vienas iš sutuoktinių (šiuo atveju – ieškovė) ir byloje yra duomenų, jog kreditas pagal vartojimo sutartį, iš kurio kildinamas reikalavimas, yra grąžintas sutuoktiniams gyvenant santuokoje. Apeliacinės instancijos teismas, įvertinęs byloje nustatytas aplinkybes, konstatavo, kad ginčas pirmosios instancijos teisme kilo ne tik dėl prievolės fakto, bet ir jos pobūdžio, nuosavybės formos, atsakovui perduotos pinigų sumos ir tolesnio jos likimo (automobilio pirkimo, jo naudojimo, automobilio pardavimo lėšų panaudojimo), jos santykio su kitų šalių santuokos metu įgytu turto. Teisėjų kolegija pripažįsta pagrįsta apeliacinės instancijos teismo išvadą, kad visų šių klausimų išsprendimas yra neatsiejamai susijęs su šalių tarpusavio turto ir prievolių balansu šalių santuokos nutraukimo byloje, ir nežvelgia motyvavimo stokos (žr. šios nutarties 21.5 punktą). Civilinėje byloje Nr. e3K-3-142-915/2019 buvo sprendžiamas klausimas dėl sutuoktinių kreditorių teisių, o nagrinėjamoje byloje yra kilęs ginčas tarp buvusių sutuoktinių dėl prievolės vykdymo, todėl tokio ginčo išsprendimas byloje nustatytų aplinkybių kontekste neišvengiamai gali turėti įtakos kitų turtinių klausimų išsprendimui. Dėl nurodytų priežasčių pripažintina, kad toks klausimas turi būti nagrinėjamas santuokos nutraukimo byloje.
39. Apibendrinant išdėstytus argumentus teisėjų kolegija konstatuoja, kad apeliacinės instancijos teismas tinkamai taikė ir aiškino materialiosios ir proceso teisės normas, reglamentuojančias santuokos nutraukimo byloje sprendžiamų klausimų tvarką ir apimtį, nenukrypo nuo kasacinio teismo suformuotos praktikos šiais klausimais, priėmė teisėtą ir pagrįstą nutartį, o kasacinio skundo argumentai nesudaro pagrindo šią nutartį panaikinti.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

40. Pagal [CPK 93 straipsnio 1 dalį](#) šaliai, kurios nauda priimtas sprendimas, jos turėtas bylinėjimosi išlaidas teismas priteisia iš antrosios šalies, nors ši ir būtų atleista nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo į valstybės biudžetą. Netenkinus kasacinio skundo, ieškovei bylinėjimosi išlaidos neatlyginamos.
41. Atsakovas pateikė įrodymus, patvirtinančius patirtas 3000 Eur bylinėjimosi išlaidas advokato pagalbai apmokėti už atsiliepimo į kasacinį skundą surašymą (2022 m. gruodžio 7 d. pinigų priėmimo kvitą Nr. 1123889), prašė šių išlaidų atlyginimą priteisti iš ieškovės.
42. Teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2004 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 1R-85 ir Lietuvos advokatų tarybos 2004 m. kovo 26 d. nutarimu patvirtintų Rekomendacijų dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą pagalbą maksimalaus dydžio (redakcija, galiojanti nuo 2015 m. kovo 20 d.) 2.3, 2.7, 7, 8.14 punktų nuostatomis, atsižvelgusi į tai, kad bylą nagrinėjant apeliacinės instancijos teisme ir kasaciniame teisme atsakovą atstovavo tas pats advokatas, atsakovo apeliaciniame skunde ir atsiliepime į ieškovės kasacinį skundą pateikti iš esmės tie patys argumentai, juos nežymiai papildant, nusprendžia, kad atsakovui iš ieškovės priteistas išlaidų advokato pagalbai atlyginimas mažintinas iki 200 Eur.
43. Kasacinis teismas nepatyrė išlaidų, susijusių su procesinių dokumentų įteikimu, todėl šių išlaidų atlyginimo priteisimo klausimas nesprendžiamas.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 359 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 362 straipsnio 1 dalimi,

nutaria :

Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. lapkričio 7 d. nutartį palikti nepakeistą.

Priteisti atsakovui D. J. (a. k. (duomenys neskelbtini)) iš ieškovės N. B. (a. k. (duomenys neskelbtini)) 200 (du šimtus) Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimo.

Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos.

Teisėjai

Grazina Davidonienė

Andžej Maciejevski

Algirdas Taminskas